

30.7.63, יום ג'

בחשע בא אצלי השגריר הדני והביא לי מכתב מראש ממשלת דנמרק,
קראג, חשובה למכתבי בענין הפדרציה (שבינחיים הלכה לעולמה).

הוא עומד לבוא לארץ אבל עדיין לא קבע הזמן. השגריר סיפר לי סיפור
מענין על אליאב (השגריר ביקר בערד כשעדיין אליאב היה שם) שבא באניה
מעפילים לדנמרק, על מנת לקחת עולים משבדיה, זה היה בחורף והים היה קפוא
ואי אפשר היה לשוט והוכרח לחכות בנמל דני. השגריר הבריטי וכן השלטונות
הדנים ידעו מטרם האניה האמיתית, אם כי אליאב ניסה להסתירה. נציגי הממשלה
והשגרירות הבריטית שבאו לראות האניה - הוזמנו לשחיה ע"י אליאב, ונפטר
מהם על ידי כך. אחר כך נציג הצי הדני. אליאב הזמין אותו לשחיה - אבל
זה אמר: מקודם אבדוק האניה, אחר כך אלך לשחות. הוא ראה מסות מסודרות
לנשים לחוד ולגברים לחוד, ואמר לאליאב: אני יודע היטב מה מטרחתם (גם
הבריטים יודעים) חאמר לי מה דרוש לך ואעזור לך, אם רק תדע לשמור סוד.
אני הייתי מאלה שהצילו יהודים בימי הנאצים ושילחתי אותם לשבדיה.

- מקול ישראל באו לקלוס דברי על לביא, למלואת אבל השבעה. הערב
בשבע ישמיעו הדברים. אמרתי: היה ידיד נעורי בפלונסק, חבר באגודת עזרא
שהנהיגה הצבור העברי בעיירתנו בשנת 1900 ואילך. מראשוני העליה השניה
- עלה ארצה בשנת 1905. נאמן בעבודה וההגנה. היה איש המופת, מדבר ועושה,
לוחם נועז, זועם וצודק, מראשוני מאחדי הנועת הפועלים בשנת 1909, שני
בניו ירובעל והילל, מסרו נפשם על קוממיות ישראל במלחמת השחרור, כל
חיו של לביא היו קדושים למפעל החקומה הלאומית, היה ההוגה והיוצר של
הקבוצה הגדולה הפתוחה לכל אחד, ובקרב אנשי העליה השניה היה אחד ואין
שני לו.

- בעשר באו אצלי אלמוגי, אבא, סורקיס, הלל כהן, קרגמן, שרגא, גוברין.

התחיל אבא: עלי להמשיך בעבודתי במפלגה, ועלי להרצות בוועידה שתתכנס ב-16 באוקטובר ההרצאה המרכזית (אלמוגי התכוון לדבר על הפרשה אבל החלטנו להתחיל בוועידה). רוצים להבטיח המשכת המדיניות. בלבנו של אבא יש חששות שיסורו מהמדיניות הקודמת. פרס: יש לעמוד על בעיות היסוד בוועידה: בסחון, פער, איחוד, שיטת הבחירות. גוברין מוסיף: ממלכיות ישראלית, בעיות החברה וערכיה, ההתעשרות מספירות מגדילה הפער, אחוד. אלמוגי מוסיף: שתי הערות לאיחוד. המצב במפלגה מפריע לאיחוד. אה"ע עומדת עכשיו לא על איחוד אלא על רשימה אחת של שלוש המפלגות בכנסת. "כרחבי הצבור" חוששים לחמורות במדיניות. יש יותר מדי חיוכים ופיוסים. היש להמשיך המדיניות לאור התמורות בעולם. שרגא: היה חמיד אופטימיסט, אבל יש חששות, והחברים רוצים לראות אותי בראש המפלגה. נחוץ ליכוד פנימי, עידוד לעדות המזרח. שמעון: השאלה היא אם האיחוד הוא לשם איחוד או לשם פילוג. השה"צ רוצה ברשימה משותפת לכנסת, אה"ע - איחוד על בסיס של סיעות, המפלגה רוצה איחוד ממשי. הסיעות יפלו אח המפלגה. מסכים לסיעות בתנאי של שנוי שיטת הבחירות. קרגמן: השתחף בשיחות חברים בירושלים שנקראה ע"י גולדה על איחוד. כולם דיברו על איחוד של סיעות. סיעה פירושה פיצול גמור (הסברתי איך הבינותי ענין שתי הסיעות לאחר האיחוד עם אה"ע).

סורקיס: מתאונן שמביאים יותר מדי מקרים סוציאליים. אבא: בלשכה הוצעה תכנית הוועידה: אשכול ירצה על הממשלה, זיאמה על החברה, יזמינו את דה פריס ואהרון קציר, ואהרון ידלין. יש עכשיו שפע, אבל צפוי לנו משבר.

אסור לעורר בצבור הרגשה של שביעת רצון. אמרתי לחברים: מכמה מדבריהם הבינוחי שהרצאחי צריכה להיות כאילו בקורת על דרך הממשלה, זאת לא אעשה. לא לשם כך פרשתי מהממשלה. יש לעשות לפני הועדה שני דברים: (1) הפסקת המריבות הפומביות ולארגן במקומה וויכוח רעיוני. (2) אם בממשלה יש נטיות למדיניות אחרת בכמה שטחים - זהו לגיטימי בהחלט, אבל על כך יש לדון בפורום מוסמך, לא כריב, אלא כוויכוח, ומוסד מוסמך יכריע.

ענו לי שאינם מציעים לי לדבר נגד הממשלה אלא על משימות המפלגה. הלשכה תבוא אצלי כמדומני בעוד שבועים - וחציע לי להרצות בפתיחת הועידה.

כשבאמרנו סעיף זה ניגש אלמוגי "לפרשה" והתחיל להסביר הנזק.

אמרתי ששמעתי כל הנימוקים נגד. איני מקבל אותם, ואפעל רק ללפי צו מצפוני. היטלתי על איש מהימן לבדוק כל החומר, אבל באחילידי מסקנה שאני חייב בעצמי לבדוק כל החומר. לע"ע בדקתי רק שחי ישיבות הממשלה, כשהחליטה על ועדת השבעה, וכששמעה מסקנות השבעה. בדיקה זו בלבד מחייבת אותי לדרוש בירור משפטי. בישיבה השניה הצטרף רק ספיר לשבעה. רק אח"כ חתת לחץ חבריו כנראה הצטרף גם בורג.

אגיש החומר הבדוק שלי לשר המשפטים וליועץ המשפטי, אערער על עצם ועדת שבעה במקום חקירה משפטית, אערער על הנוהל של השבעה (או של רוזן), אערער על המסקנות שלהן. כל זה יש בו חילוף האמת והצדק מצד שני מוסדות עליונים במדינה. אם הממשלה תדחה - כפי שאני חושש - דרישתי, אפרסם מכתבי, ויש די אנשים הגונים ונבונים בארץ שיראו את האמת וידרשו הצדק.

מסרתי לחברים סחירות אחדות מאלה שמצאתי בעשרת השבעה:

(1) רוזן נגד שמיעת עדים, כי אין לסמוך על עדים שמספרים מה שקרה לפני שש שנים - טען בורג: מדוע סמכת על דברי דליה כרמל (שאגב הכחישה דבריה במסורה).

(2) רוזן טען שהשבעה פעלו כבית דין לערעורים שאינו שומע עדים: מדוע חקרו עדים לרעת גיבלי, ולא רצו אפילו לשמוע את דין חבר ^{הממשלה} ~~אצט"ל~~ בימי "השבעה" ורמטכל בימי "העסק ביש".

(3) אם גיבלי נתן הוראה על דעת עצמו ועוד העליל על שר הבטחון - מדוע לא נמסר מיד למשפט כשנודע הדבר לשר הבטחון.

(4) רוזן אמר בישיבה (30.10.60) כי רוח"מ דאז (שרת) אמר כי אילו ידע מה שהוא יודע עכשיו כי אז היה מזכה לגמרי את פנחס לבון (אמר זאת לא בבח אחת: כשאני שאלתי "מה הוא אומר: ענה רוזן: "הוא אומר שאילו ידע אז מה שהוא יודע עכשיו, בוודאי התכוון לממצאים של ועדת כהן, הוא אינו אומר איזו הוכחה חותכת, אלא אמר: הוכחה כבדת משקל". דייך - "הוא אמר: עדות כבדת משקל". רוזן: הוא לא אמר: הוכחה חותכת, אז בוודאי משחמץ מזה, כי אז היה מזכה לגמרי את פנחס לבון". (במכתב ששלח לי שרת ביום 30.10.60 נאמר: "אשר לניתוח שאתה עושה לגבי הנסיבות המקיפות את העלומת "ההוראה" הריהו בכללו נכון בעיני, ובמיוחד הנני רואה כנכונה את המסקנה שאתה מגיע אליה בפיסקא השניה של עמוד 3. בעצמי אמרתי כדברים האלה - בכחב, לעצמי, באותם הימים, ובעל פה באזני חברים מסויימים, אז ועתה" - הכוונה למכתבי אליו מיום 28.10.60, בפסקה השניה, בעמוד 3 נאמר אצלי: " ברצוני בכל זאת לדון לבון לכף זכות. אני מוכן להניח שלא נתן הוראה מפורשת לגבי, לצוות על העסק הביש, אלא דיבר אתו באופן כזה, שג-י יכל היה להניח שזהו רצונו של שר הבטחון."